

Att hitta rätt som vuxen

Informationsmaterial för personer
med funktionsnedsättning,
anhöriga och verksamheter

Kommunen

Exempel:

- Insatser utifrån LSS och SoL
- Utbildning
- God man/förvaltare
- Anhörigstöd
- Färdtjänst och arbetsresor

Landstinget

Exempel:

- Rehabiliteringen
- Vårdcentraler
- Psykiatri
- Tandvård

**Habiliterings-
verksamheten**

Exempel:

- Råd, stöd
- Språk- och kommunikationsstöd
- Teckentolkning

**Försäkrings-
Kassan**

Exempel:

- Aktivitetsersättning
- Handikappsersättning
- Bostadstillägg/bidrag

**Arbets-
förmedlingen**

Exempel:

- Stöd i arbets-sökande
- Särskilt anpassade anställningar

**Ovriga sam-
hällstjänster**

Exempel:

- Bank
- Vuxenstudier
- Bostad

STRÄNGNÄS KOMMUN

Kommunen

Exempel på möjligt stöd

- Ledsagarservice
- Kontaktperson
- Avlösarservice
- Korttidsvistelse
- Daglig verksamhet/sysselsättning
- Hemtjänst/stöd i hemmet
- Personlig assistans
- Bostadsanpassning
- Boende med särskild service
- Boendestöd
- Ekonomiskt bistånd
- Färdtjänst/arbetsresor

- Parkeringstillstånd
- Anhörigstöd
- God man/Förvaltare
- Andra stödinsatser

Hemsjukvård

- Sjukvård upp till sjuksköterskenivå
- Bashabilitering, träning, hjälpmedelsförskrivning

Lagstöd: Hälso- & sjukvårdslagen

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Socialtjänstlagen (SoL)

Att tänka på

15 År:

- Din ungdom blir enligt svensk lag straffmyndig
- Myndigheter tar större hänsyn till din ungdoms åsikter. Exempelvis kan din ungdom från 15 års ålder själv begära LSS-insats med vårdnadshavares samtycke

16 År:

- Inbjudan till olika informationsmöten angående vuxenlivet kan börja komma. Dessa anordnas av vissa skolor, vissa verksamheter inom omsorgen och habiliteringen. För att få en inbjudan måste ungdomen vara aktuell hos verksamheten som bjuder in till informationsträff.

17 År:

- Tänk på att när din ungdom fyllt 18 år så har du inte längre per automatik rätt att företräda din ungdom. Fundera på om det är aktuellt att ansöka om god man eller förvaltare som kan stötta ungdomen i kontakten med myndigheter, sköta sin ekonomi och ta hand om sina personliga angelägenheter. Alternativt skaffa fullmakt för att fortsätta att kunna stötta din ungdom i exempelvis bankärenden, apotek, försäkringskassan och vårdgivare.

www.strangnas.se/omsorg-och-hjalp/pengar-bidrag-och-ekonomi/god-man-forvaltare-formyndare

18 År:

- Ungdomen är nu myndig och kan exempelvis nu själv, eller med hjälp av god man eller förvaltare, ansöka om stöd utifrån LSS och SoL
- Du som förälder/anhörig har inte lika stort inflytande då din ungdom har blivit myndig
- Anhörigcentrum erbjuder stöd till dig som är anhörig till någon med en funktionsnedsättning över 18 år

www.strangnas.se/omsorg-och-hjalp/anhoriga

- Kommunens mötesplatser erbjuder aktiviteter och social samvaro till personer med psykiska funktionsnedsättningar, intellektuella funktionsnedsättningar och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

19 År:

- Är det aktuellt att ansöka om daglig verksamhet/ sysselsättning hos kommunen? Tänk i så fall på att skicka ansökan till Biståndskontoret. Det är en fördel om detta sker under höstterminen sista läsåret. Bifoga senaste psykologutredningen och läkarintyg med ansökan.

20 År:

- Om ungdomen har korttidshem för barn, upphör det från och med januari det år ungdomen tar studenten. Det är möjligt att efter det ansöka om korttidshem för vuxna
- LSS-insatsen Korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år(fritids) är enbart möjlig att få till och med den dag då ungdomen slutar gymnasiet

- Är det aktuellt med färdtjänst/arbetsresor? Tänk i så fall på att ansöka i god tid. Gärna minst 3 månader innan skolan slutar

www.strangnas.se/omsorg-och-hjalp/resor-transporter-och-besok/fardtjanst

Att tänka på för alla åldrar:

- Det är viktigt att ha ordning på eventuella beslut från olika myndigheter; hur länge gäller beslutet? Hur går man till väga om man vill ansöka igen?

Ansöka om stöd

Om ungdomen till följd av en funktionsnedsättning behöver stöd i vardagen, såsom att sköta hemmet eller att få en struktur på vardagen, kan ungdomen ansöka om detta hos Biståndskontoret.

Handläggare på Biståndskontoret:

- Utreder och beslutar om stöd enligt LSS.

LSS betyder lag om Stöd och Service till vissa funktionshindrade och ger rätt till särskild hjälp. Socialtjänstlagen och andra lagar gäller lika mycket för dem som får extra hjälp av LSS.

Mer information om vilka som kan ha rätt till stöd enligt LSS och vad respektive insats innebär, går att läsa på Socialstyrelsens hemsida.
www.socialstyrelsen.se

- Utreder och beslutar om stöd enligt socialtjänstlagen utifrån ansökningar av personer som är 18 år och äldre.

Exempel på stöd utifrån socialtjänstlagen är boendestöd, hemtjänst och sysselsättning.

- Utreder och beslutar om bidrag för anpassning av bostaden.

Bidraget kan ges för anpassning av bostadens fasta funktioner för att klara av att ta sig in och ut ur bostaden, förflytta sig inom bostaden, laga mat och sköta sin hygien. Exempel på bostadsanpassning kan vara borttagning av trösklar, förbättrad belysning, montering av ramp etc.

Hur går det till när man ansöker om stöd?

- Du ansöker om hjälp hos kommunens handläggare. Olika lagar reglerar vilken hjälp det går att få. Handläggaren utreder och fattar beslut om vilket stöd du har rätt till och i vilken omfattning. Beslutet fattas med stöd av lag. Du kan överklaga beslutet om du är missnöjd med det. De uppgifter du lämnar under en utredning behandlas med sekretess.

Vart vänder man sig?

Handläggarna är indelade i olika grupper beroende på vilken lagstiftning hjälpen stödjer sig på. Vänd dig till kommunens växel:

Telefonnummer **0152-291 00** för att bli kopplad till rätt handläggare.

Du kan också hitta kontaktuppgifter på hemsidan via länken:

www.strangnas.se/omsorg-och-hjalp/kontaktuppgifter-myndighet-och-uppdrag

Adressen är:

Socialkontoret

Nygatan 10

645 80 Strängnäs

Landstinget

Sörmlands landsting & privata vårdgivare

Habiliteringsverksamheten i Sörmland

- Habiliteringsinsatser på Specialistnivå
- Vårdlots. Har du eller dina anhöriga frågor om vart du ska vända dig i vården eller kring vart du kan få stöd i övriga samhället kontakta Vårdlotsen, telefonnummer: 016-105484

Vårdcentral

- Kroppsliga sjukdomar och andra åkommor
- Lindrigare psykisk ohälsa
- Bashabilitering

I Landstinget Sörmland har 5 Vårdcentraler ett uppdrag att ta hand om vuxna personer med funktionsnedsättningar som tillhör Habiliteringsverksamhetens målgrupp – SMO- Uppdraget.

För att få information och välja någon av dessa vårdcentraler kontakta SMO-samordnare på Habiliteringsverksamheten, telefonnummer: **016-10 54 84**

SMO= Samordnat Medicinskt Omhändertagande

www.landstingetsormland.se/funktionshinder/Habilitering

Specialistkliniker ex:

- Medicin
- Ortoped
- Öron-näsa-halskliniken
- Ögonkliniken
- Kirurg och Urologikliniken
- Vuxenpsykiatri – diagnostisering och behandling av psykiska sjukdomstillstånd, ADHD

Annat stöd:

- Tandvård
- Sjuk- och behandlingsresor

Lagstöd: Hälso- & sjukvårdslagen

Om du är missnöjd med insatserna kan du vända dig till enhetens chef eller Patient- nämnden.
www.1177.se

Att tänka på

17 År:

- Se till att få ett bra avslut från BUP och barnklinik och att dina behov av fortsatt vård överförs till nya vårdgivare.

18-19 År:

- Att aktivt välja vårdcentral. Bli du osäker vänd dig till habiliteringens Vårdlots: Telefon 016-105484
- Att försäkra dig om att det finns en planering av din ungdoms fortsatta medicinska vårdbehov

Habiliteringsverksamheten

Exempel på råd och stöd

Sörmlands landsting

- Råd, stöd
- Motorisk bedömning, träning och behandling på specialistnivå
- Språk- och kommunikationsstöd
- Hjälpmedelsutprovning på specialistnivå
- Kognitivt stöd
- Specialpedagogiskt stöd
- Psykosocialt stöd
- Stöd till anhöriga
- Rådgivning kring funktionsnedsättning
- Läkare inom autismspektrumtillstånd
- Psykologutredningar (begåvningsutredningar och autismspektrumtillstånd)
- Teckentolkning

Verksamheter

- Habiliteringsmottagningen i Eskilstuna
- Habiliteringsmottagningen i Nyköping
- Habiliteringsmottagningen i Katrineholm
- Synmottagningen
- Hörsel- och dövtagningen
- Tolkcentral
- Vårdlots. Har du eller dina anhöriga frågor om vart du ska vända dig i vården eller kring vart du kan få stöd i övriga samhället kontakta Vårdlotsen på:

Telefonnummer **016-105484**

www.landstingetsormland.se
sök under fliken funktionshinder

Att tänka på

- Se till att få ett bra avslut hos dina barnkontakter och att dina behov av fortsatt vård/träning överförs till nya vårdgivare.

Försäkringskassan

Exempel på möjliga ersättningar och bidrag

Försäkringskassan

- Assistansersättning
- Bostadstillägg
- Handikappersättning
- Aktivitetsersättning upp till 29 år?
- Tandvårdsbidrag

www.forsakringskassan.se

Lagstöd: Socialförsäkringsbalken

Om du är missnöjd med beslut kan du överklaga hos förvaltningsrätten.

Att tänka på

18-19 År:

- Man kan tidigast få aktivitetsersättning från och med juli det år man fyller 19 år. Detta gäller även vid förlängd skolgång, läkarintyg kan komma att behövas.
- Vårdbidraget tar slut när man fyller nitton.

- Om du känner dig osäker vad som gäller VAB vid olika åldrar när din ungdom är svårt sjuk eller omfattas av LSS ta kontakt med försäkringskassan. Se länk nedan.

www.forsakringskassan.se/privatpers/foralder/vard_av_barn_vab

Arbetsförmedlingen

Exempel på råd och stöd

Om din ungdom har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga kan man dels få arbetsförmedlingens allmänna service, dels stöd på en rad andra sätt.

En nedsatt arbetsförmåga kan kompenseras genom hjälpmedel och ekonomiskt eller personligt stöd. Arbetsförmedlingen har många specialister som tillsammans med din ungdom och en arbetsförmedlare, kan hjälpa till att förbättra chanserna på

arbetsmarknaden. Exempel på hjälp är att man behöver välja eller byta yrkesinriktning? Arbetsförmedlingen gör alltid en bedömning av din ungdoms behov och prövar om man har rätt till särskild hjälp.

www.arbetsformedlingen.se/for-arbetssokande/stod-och-service/funktionsnedsattning

Övrig samhällstjänst

Exempel på råd och stöd

- Ett tips är att tidigt börja söka information om vilket stöd olika myndigheter kan ge din ungdom i vuxenlivet.
 - Vad behöver man ansöka om hos Försäkringskassan?
 - Vilka stödinsatser finns att ansöka om hos kommunen och var lämnas denna ansökan?
 - Vad gör arbetsförmedlingen?
 - Ordna med ID-kort, bankkort.
 - Om du ej är god man behöver du fullmakt för att kunna utföra bank- och apoteksärenden.
 - Hjälプ din ungdom att ställa sig i kö hos olika hyresvärdar.
 - Möjlighet att söka vuxenstudier finns när din ungdom slutar skolan.
 - Särskild utbildning för vuxna
- www.strangnas.se/utbildning-och-barnomsorg/vuxenutbildning/sarskild-utbildning-for-vuxna